

**FAKULTI PENGURUSAN DAN PERNIAGAAN
UITM CAWANGAN NEGERI SEMBILAN KAMPUS SEREMBAN**

ASPIRASI

EDISI 2, 2025

ISSN : 2735-0525

**GREEN IS THE NEW "GOLD":
PELABURAN ESG DALAM DUNIA
YANG SEMAKIN PANAS**

**SYED NORHAIMI SYED ZIN:
Mengubah Persepsi
Pertanian Malaysia**

**TRANSFORMASI PEMBELAJARAN
DALAM ERA DIGITAL**

**Generasi Z:
Merentas Evolusi
Pembelajaran dan Dunia
Pekerjaan**

ILLICIT FINANCIAL FLOWS (IFFs)

ANCAMAN TERSEMBUNYI KEPADA EKONOMI NEGARA

Nur Fadhlin Zainal Abedin, Faridah Pardi, Eley Suzana Kasim & Jamilah Mohd Mahyideen

Illicit Financial Flows (IFFs) atau aliran kewangan tidak sah merupakan satu fenomena yang sering dipandang sepi kerana sifatnya yang tersembunyi dan kompleks. Ia merujuk kepada pergerakan wang yang keluar dari sesebuah negara melalui saluran yang menyalahi undang-undang, tidak direkodkan, atau bertentangan dengan peraturan kewangan sedia ada. Aktiviti seperti pengelakan cukai, pengubahan wang haram, penyeludupan, pemindahan harga (trade misinvoicing), serta rasuah merupakan antara punca utama berlakunya IFFs.

Walaupun tidak kelihatan secara langsung dalam kehidupan seharian rakyat, IFFs memberi kesan yang sangat besar kepada ekonomi negara. Dana yang sepatutnya digunakan untuk pembangunan, seperti pembinaan sekolah, hospital, infrastruktur awam dan sokongan sosial, akhirnya mengalir keluar tanpa pulangan. Menurut laporan Global Financial Integrity (GFI), negara membangun

kehilangan ratusan bilion dolar setiap tahun akibat IFFs, menjadikan ia satu "ancaman tersembunyi" yang menghakis asas pertumbuhan ekonomi.

Dalam konteks Malaysia, isu IFFs bukanlah perkara baharu. Laporan antarabangsa pernah meletakkan Malaysia sebagai salah sebuah negara dengan jumlah aliran keluar kewangan tidak sah yang tinggi, khususnya pada era 2000-an.

Hakikat ini menimbulkan persoalan besar tentang tahap ketelusan sistem kewangan, kecekapan penguatkuasaan undang-undang, dan integriti institusi negara. Justeru, memahami mekanisme, kesan, serta langkah mengekang IFFs amat penting dalam memastikan kelestarian ekonomi negara.

Bagaimana IFFs Berlaku?

Illicit Financial Flows (IFFs) tidak berlaku secara terang-terangan, sebaliknya melalui mekanisme yang licik, sistematis, dan sukar dikesan. Wang yang mengalir keluar ini biasanya disamarkan seolah-olah transaksi sah, sedangkan hakikatnya ia berakar daripada penipuan, manipulasi, atau jenayah kewangan. Antara cara utama IFFs berlaku adalah:

1. Pemindahan Harga (*Trade Misinvoicing*)

Merupakan teknik paling biasa dalam perdagangan antarabangsa. Syarikat atau pihak tertentu dengan sengaja melebihi atau mengurangkan nilai invoice import dan eksport. Tujuannya untuk mengelak cukai, mengurangkan bayaran kastam, atau memindahkan keuntungan ke luar negara. Contohnya, sebuah syarikat mengeksport minyak sawit dengan nilai lebih rendah daripada harga pasaran, manakala keuntungan sebenar disimpan di akaun luar pesisir.

2. Pengelakan Cukai & Rasuah

Individu atau syarikat yang kaya dan berkuasa mencari jalan mengelak membayar cukai dengan menggunakan rangkaian akaun luar negara. Dana daripada aktiviti rasuah juga disalurkan keluar supaya tidak dapat dikesan oleh pihak berkuasa tempatan.

3. Pengubahan Wang Haram (*Money Laundering*)

Hasil daripada aktiviti jenayah seperti penyeludupan, dadah, atau penipuan kewangan disamarkan melalui transaksi sah. Biasanya menggunakan bank antarabangsa, syarikat 'shell', atau pelaburan luar negara untuk membersihkan wang kotor tersebut.

4. Institusi Kewangan Luar Pesisir & '*Financial Secrecy Jurisdictions*'

Negara atau wilayah yang dikenali sebagai pusat kewangan rahsia membenarkan akaun tanpa identiti jelas. Hal ini memberi ruang kepada pengaliran dana haram tanpa pengawasan ketat.

5. Penyeludupan Fizikal Wang Tunai

Walaupun kelihatan tradisional, membawa keluar wang tunai secara fizikal ke luar negara masih berlaku, terutama dalam jumlah besar.

Illicit Financial Flows

Kesan IFFs kepada Ekonomi Negara

Illicit Financial Flows (IFFs) membawa kesan yang mendalam kepada struktur ekonomi sesebuah negara. Walaupun alirannya tidak mudah dilihat, implikasi jangka pendek dan jangka panjangnya amat membebankan kerajaan, rakyat, dan keseluruhan sistem pembangunan. Antara kesan utama ialah:

1. Kehilangan Hasil Kerajaan

Dana yang sepatutnya diperoleh melalui cukai, duti kastam, dan hasil perdagangan hilang begitu sahaja. Akibatnya, kerajaan kekurangan sumber kewangan untuk membiayai pembangunan infrastruktur, pendidikan, kesihatan, dan program sosial.

2. Penyusutan Pelaburan Domestik

Modal yang dibawa keluar tidak digunakan untuk membiayai projek tempatan atau memperkukuh industri dalam negara. Ini menjejaskan peluang pekerjaan, memperlambatkan pertumbuhan ekonomi, dan mengurangkan daya saing syarikat tempatan.

3. Ketidakseimbangan Ekonomi dan Kestabilan Makro

Aliran keluar kewangan dalam jumlah besar menjejaskan imbalan pembayaran negara. Rizab pertukaran asing berkurangan, menyebabkan mata wang domestik tertekan dan lebih mudah terdedah kepada kejutan luaran.

4. Melemahkan Institusi dan Tadbir Urus

IFFs sering berkait dengan rasuah, kronisme, dan salah guna kuasa. Lama-kelamaan, ia menghakik kepercayaan masyarakat terhadap institusi kewangan, pentadbiran cukai, dan badan penguatkuasaan undang-undang.

5. Jurang Ketidaksamaan Sosioekonomi

Golongan elit kaya yang terlibat dalam IFFs semakin bertambah makmur, manakala golongan sederhana dan miskin menanggung kos melalui kenaikan cukai atau pengurangan perkhidmatan awam. Hal ini meningkatkan jurang pendapatan dan melemahkan keadilan sosial.

6. Kesan terhadap Reputasi Antarabangsa

Negara yang sering dikaitkan dengan tahap IFFs yang tinggi dianggap berisiko dari sudut integriti kewangan. Ini boleh menjejaskan keyakinan pelabur asing dan hubungan dengan institusi kewangan antarabangsa.

Usaha Menangani IFFs

Menangani Illicit Financial Flows (IFFs) memerlukan strategi menyeluruh kerana sifatnya yang kompleks dan merentas sempadan. Usaha ini perlu dijalankan secara serentak di peringkat domestik, antarabangsa, melalui inovasi teknologi, serta kesedaran masyarakat.

1. Peringkat Domestik

Penguatkuasaan Undang-undang dan Polisi

Malaysia telah menggubal Anti-Money Laundering, Anti-Terrorism Financing and Proceeds of Unlawful Activities Act (AMLA) yang menjadi tonggak penting dalam membanteras pengubahan wang haram dan pengaliran kewangan tidak sah. Undang-undang ini membolehkan pihak berkuasa menyiasat serta mengambil tindakan tegas terhadap transaksi kewangan mencurigakan.

Peranan Institusi Penguatkuasaan

Agensi seperti Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), dan khususnya Bank Negara Malaysia (BNM) memainkan peranan utama. Contohnya BNM terus memperkukuh usaha memerangi jenayah kewangan dengan:

- Memastikan pematuhan terhadap piawaian antarabangsa.
- Mengoptimumkan penggunaan teknologi moden.
- Memperluas kerjasama dengan pelbagai pihak berkepentingan dalam melaksanakan strategi mitigasi.

Ketelusan Tadbir Urus

Peningkatan ketelusan dalam pengurusan kewangan kerajaan, pengukuhan sistem audit, serta pengurangan jurang birokrasi membantu mengecilkan ruang untuk rasuah, ketirisan, dan penyalahgunaan dana awam.

2. Peringkat Antarabangsa**Kerjasama Multilateral**

Malaysia aktif dalam inisiatif global seperti Financial Action Task Force (FATF) dan OECD Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) yang membendung pengelakan cukai serta pemindahan keuntungan syarikat multinasional.

Pertukaran Maklumat Automatik

Perjanjian dengan negara lain membolehkan data akaun luar pesisir dikongsi secara lebih telus, seterusnya menjejak pemili sebenar aset kewangan.

Agenda Pembangunan Lestari (SDG 16.4)

Usaha mengurangkan aliran kewangan haram menjelang 2030 menjadi sebahagian daripada komitmen Malaysia terhadap Matlamat Pembangunan Lestari PBB.

3. Peranan Teknologi

Penggunaan big data analytics, kecerdasan buatan (AI), dan blockchain membantu pihak berkuasa mengesan corak transaksi luar biasa. Teknologi ini membolehkan pengawasan kewangan dilaksanakan dengan lebih cekap, pantas, dan menyeluruh.

4. Kesedaran Masyarakat

IFFs bukan sekadar isu elit atau syarikat besar, tetapi memberikesan langsung kepada kesejahteraan rakyat. Pendidikan kewangan dan kempen kesedaran mampu membentuk sikap menolak rasuah, menentang pengelakan cukai, dan mendukung integriti kewangan.

Kesimpulan

Illicit Financial Flows (IFFs) ialah ancaman senyap yang mampu menggugat kestabilan ekonomi negara jika tidak ditangani secara serius. Walaupun ia tidak kelihatan dalam kehidupan seharian rakyat, kebocoran hasil negara melalui pengelakan cukai, rasuah, pengubahan wang haram, dan pemindahan harga memberi kesan yang sangat besar. Ia menyebabkan kehilangan hasil kerajaan, kelembapan pelaburan domestik, hinggalah kepada melemahkan institusi serta memperluas jurang ketidaksamaan sosial.

Malaysia telah mengambil pelbagai langkah dalam mengekang IFFs, termasuk pengukuhan undang-undang, pengawasan ketat oleh agensi penguatkuasaan, kerjasama antarabangsa, dan penggunaan teknologi kewangan moden. Peranan Bank Negara Malaysia (BNM) dalam memperkukuh pematuhan piawaian antarabangsa serta memperluas kerjasama strategik juga menjaditunjang penting dalam usaha ini.

Namun begitu, kejayaan memerangi IFFs tidak boleh bergantung kepada kerajaan semata-mata. Ia memerlukan sinergi daripada semua pihak iaitu sektor swasta yang beretika, institusi kewangan yang telus, serta masyarakat yang menolak rasuah dan salahguna kuasa. Dengan langkah kolektif dan berterusan, Malaysia berpotensi menutup ruang kebocoran kewangan, memperkukuh asas tadbir urus, dan memastikan kekayaan negara benar-benar dimanfaatkan untuk kesejahteraan rakyat.

